

Trafikutskottets yttrande 2021/22:TU2y

Uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 16 september 2021 att ge övriga utskott tillfälle att senast den 11 november 2021 yttra sig över de iakttagelser om riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen som redovisas i en promemoria utarbetad i konstitutionsutskottet. I promemorian redogörs i huvudsak för uppföljningen av de subsidiaritetsprövningar som genomfördes i riksdagen under perioden den 1 januari–31 december 2020. Trafikutskottets yttrande har sin utgångspunkt i de 16 subsidiaritetsprövningar som utskottet genomförde under 2020.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Sedan Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009 har riksdagen i uppgift enligt 9 kap. 20 § andra stycket riksdagsordningen (RO) att pröva om ett utkast till lagstiftningsakt strider mot subsidiaritetsprincipen. Prövningen utförs av riksdagens utskott. Enligt 7 kap. 8 § andra stycket RO ska konstitutionsutskottet följa riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen och varje år meddela kammaren om sina iakttagelser genom ett betänkande.

Vid sammanträdet den 16 september 2021 beslutade konstitutionsutskottet att ge övriga utskott tillfälle att senast den 11 november 2021 yttra sig över iakttagelserna i den promemoria som upprättats av konstitutionsutskottet. Promemorian omfattar de subsidiaritetsprövningar som genomfördes i riksdagen under perioden den 1 januari–31 december 2020. I promemorian uppmärksammas även det samlade utfallet av tidigare subsidiaritetsprövningar.

Konstitutionsutskottet önskar särskilt följande kommentarer och bedömningar:

1. En kommentar till det samlade utfallet av genomförda subsidiaritetsprövningar på olika politikområden under 2020 jämfört med 2019 samt sedan Lissabonfördragets ikraftträdande.
2. En samlad bedömning av i vilken utsträckning utrymmet för nationella åtgärder på olika politikområden inom utskottets beredningsområde minskat till följd av utkast till lagstiftningsakter från EU som subsidiaritetsprövats av utskottet sedan Lissabonfördraget trädde i kraft samt hur den sammantagna utvecklingen på olika politikområden förhåller sig till upprätthållandet av subsidiaritetsprincipen.
3. En kommentar till kommissionens motiveringar avseende subsidiaritetsprincipen.
4. Kommentarer om i vilken utsträckning utskottet använder sig av Ipex (Interparliamentary EU information exchange) och kontakter med riksdagens representant vid EU:s institutioner eller om utskottet haft några kontakter med sina motsvarigheter i andra nationella parlament för inhämtande och utlämnande av information.
5. Kommentarer till hur covid-19-pandemin har påverkat utskottets möjlighet att genomföra subsidiaritetsprövningarna vid undantag från åttaveckorsfristen.
6. Kommentarer i övrigt om hur utskottet anser att subsidiaritetsprövningarna fungerar och eventuella förslag till eller önskemål om förbättringar.

Trafikutskottets subsidiaritetsprövningar 2020

Trafikutskottet subsidiaritetsprövade följande 16 utkast till lagstiftningsakter under 2020. Utskottet ansåg att dessa inte stred mot subsidiaritetsprincipen, vilket meddelades till kammaren genom protokollsutdrag.

- Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ett Europaår för järnvägen (COM(2020) 78)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser (COM(2020) 111)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om särskilda och tillfälliga åtgärder med avseende på covid-19-utbrottet och om giltigheten för vissa certifikat, intyg, bevis, körkort och tillstånd och uppskjutande av vissa regelbundna kontroller och fortbildningar inom vissa transport-lagstiftningsområden (COM(2020) 176)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2017/352 för att göra det möjligt för hamnledningen eller de behöriga myndigheterna att ge flexibilitet vid uttag av hamn-infrastrukturavgifter i samband med utbrottet av covid-19 (COM(2020) 177)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen med anledning av covid-19-pandemin (COM(2020) 178)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av direktiv (EU) 2016/797 och direktiv (EU) 2016/798 vad gäller förlängning av deras införlivandeperiod (COM(2020) 179)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av åtgärder för en hållbar järnvägsmarknad mot bakgrund av covid-19-pandemin (COM(2020) 260)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 168/2013 vad gäller särskilda åtgärder för fordon i slutserier i kategori L till följd av covid-19-utbrottet (COM(2020) 491)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ett tillfälligt undantag från vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG vad gäller användning av teknik hos leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster för behandling av personuppgifter och andra uppgifter i syfte att bekämpa sexuella övergrepp mot barn på nätet (COM(2020) 568)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 vad gäller förmågan hos Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet att agera som organ för prestationsgranskning för det gemensamma europeiska luftrummet (COM(2020) 577)

- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet (COM(2020) 579)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av direktiv (EU) 2016/798 vad gäller tillämpningen av reglerna för järnvägssäkerhet och driftskompatibilitet på den fasta förbindelsen under Engelska kanalen (COM(2020) 623)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om vissa aspekter av järnvägssäkerhet och järnvägsförbindelser med avseende på den gränsöverskridande infrastruktur som förbinder unionen och Förenade kungariket genom den fasta förbindelsen under Engelska kanalen (COM(2020) 782)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för att säkerställa grundläggande vägtransporter av gods och passagerare efter slutet av den övergångsperiod som anges i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (COM(2020) 826)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för grundläggande flygförbindelser efter den övergångsperiod som avses i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (COM(2020) 827)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om vissa aspekter på flygsäkerhet med anledning av utgången av den övergångsperiod som anges i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (COM(2020) 828).

Utskottets ställningstagande

Konstitutionsutskottets uppföljning av hur subsidiaritetsprincipen tillämpas gör det möjligt för riksdagen att försäkra sig om att subsidiaritetsprincipen tillämpas på ett korrekt sätt och att besluten fattas på rätt nivå. Utskottet välkomnar detta. Nedan följer utskottets kommentarer och bedömningar med anledning av konstitutionsutskottets frågor.

En kommentar till det samlade utfallet av genomförda subsidiaritetsprövningar på olika politikområden under 2020 jämfört med 2019 samt sedan Lissabonfördragets ikraftträdande

Likt tidigare yttranden till konstitutionsutskottet konstaterar trafikutskottet att dess beredningsområde präglas av internationellt samarbete. För att lösa gränsöverskridande problem inom beredningsområdet bedöms åtgärder på unionsnivå många gånger vara nödvändiga, vilket har resulterat i ett förhållandevis stort antal utkast till lagstiftningsakter från EU-kommissionen som utskottet har haft att subsidiaritetspröva.

Under 2020 subsidiaritetsprövade utskottet totalt 16 utkast till lagstiftningsakter, vilket är det största antalet utkast som något av riksdagens utskott prövade under det gångna året. Utskottet ansåg att utkasten inte stred mot subsidiaritetsprincipen, vilket meddelades till kammaren genom protokollsutdrag. Under 2019 subsidiaritetsprövade utskottet sju utkast till lagstiftningsakter. Likt 2020 ansåg utskottet inte att dessa utkast stred mot subsidiaritetsprincipen. Antalet subsidiaritetsprövningar som utskottet genomförde under 2020 var därmed högre än under 2019: 16 respektive 7. Det lägre antalet subsidiaritetsprövningar under 2019 kan ses mot bakgrund av den nya institutionella cykeln i EU-institutionerna som inleddes med valet till Europaparlamentet i maj 2019. I sedvanlig ordning minskade antalet utkast till lagstiftningsakter som kommissionen antog inför valet till Europaparlamentet. Därtill hör att den nya von der Leyen-kommissionen tillträdde ovanligt sent, först i december 2019. De utkast till lagstiftningsakter som kommissionen antog inom utskottets beredningsområde under 2019 antogs därmed inte inom ramen för kommissionens reformarbete, utan merparten av utkasten antogs i stället som förberedelse inför att det Förenade kungariket och Nordirland (nedan Storbritannien) skulle utträda ur EU utan ett avtal på utträdesdagen och rörde begränsade och tillfälliga ändringar i befintlig lagstiftning. Samtidigt kan det högre antalet genomförda subsidiaritetsprövningar under 2020 ses mot bakgrund av de oväntade konsekvenser som covid-19-pandemin medförde, liksom att Storbritanniens utträde ur EU närmade sig. Av de 16 utkast som subsidiaritetsprövades under 2020 rörde 7 stycken pandemin och 5 Storbritanniens utträde.

Sedan Lissabonfördragets ikraftträdande den 1 december 2009 och fram till den 31 december 2020 har utskottet subsidiaritetsprövat totalt 133 utkast till lagstiftningsakter. Detta utgör 14 procent av alla utkast som har subsidiaritetsprövats av riksdagen. Endast miljö- och jordbruksutskottet samt finansutskottet har subsidiaritetsprövat fler utkast (159 respektive 150 stycken). De flesta av utkasten som prövats av utskottet har rört områdena transportpolitik (76 stycken), tillnärmning av lagstiftning som rör den inre marknaden (32 stycken) och transeuropeiska nät (15 stycken). Under samma period har utskottet lämnat totalt 10 utlåtanden med förslag till motiverade yttranden. Endast finansutskottet och skatteutskottet har lämnat fler utlåtanden (18 respektive 12 stycken). Riksdagen har bifallit trafikutskottets förslag i samtliga fall. Av utskottets utlåtanden har 5 rört transportpolitik, 3 har rört tillnärmning av lagstiftning som rör den inre marknaden och ytterligare 3 har rört transeuropeiska nätverk (ett av utkasten hade två rättsliga grunder), vilket är de politikområden som utskottet har prövat flest utkast inom. De sammanlagt 10 utlåtandena med motiverade yttranden visar att även om det många gånger är lämpligt att fatta beslut på unionsnivå inom utskottets beredningsområde behöver det inte alltid vara så.

En samlad bedömning av i vilken utsträckning utrymmet för nationella åtgärder på olika politikområden inom utskottets beredningsområde minskat till följd av utkast till lagstiftningsakter från EU som subsidiaritetsprövats av utskottet sedan Lissabonfördraget trädde i kraft samt hur den sammantagna utvecklingen på olika politikområden förhåller sig till upprätthållandet av subsidiaritetsprincipen

Som tidigare nämnts är utskottets beredningsområde internationellt präglad med många gränsöverskridande frågor som i stor utsträckning förutsätter överstatliga regleringar. EU har mot denna bakgrund getts betydande beslutskompetens inom både transport- och telekomområdet. Utrymmet för nationell lagstiftning inom utskottets beredningsområde är således till viss del redan in-tecknat och har varit så en längre tid. Andelen nya initiativ jämfört med förenklingsinitiativ, förordningar jämfört med direktiv och beslut, liksom förekomsten av delegerade akter, kan ge ytterligare fingervisning om utvecklingen av utrymmet för nationella åtgärder inom utskottets beredningsområde till följd av utkast till lagstiftningsakter på EU-nivå.

En genomgång av utkasten till lagstiftningsakter som utskottet subsidiaritetsprövade under 2020 visar att utkasten rörde frågor där det redan finns lagstiftning på unionsnivå. Av de totalt 16 utkasten var 15 stycken utkast till förordningar. Endast ett av utkasten rörde ett förslag till beslut. Det stora antalet förordningar kan ses mot bakgrund av att 12 utkast rörde ändringar av en mer brådskande karaktär, såsom åtgärder till följd av covid-19-pandemin samt i fråga om Storbritanniens utträde ur EU. I dessa fall innebar en förordning bättre möjligheter till ett snabbt införlivande i den nationella lagstiftningen jämfört med ett direktiv. Utkasten som rörde Storbritanniens utträde antogs dessutom i syfte att förbereda för en avtalslös period efter utträdet och handlade därför om begränsade och tillfälliga ändringar i befintlig lagstiftning. Utkasten som antogs till följd av pandemin rörde på samma vis begränsade och tillfälliga ändringar i befintlig lagstiftning. De övriga 4 utkasten kan klassas som s.k. förenklingsinitiativ, varav 1 rörde ett beslut och de andra 3 mindre tillfälliga justeringar och omarbetningar av befintlig lagstiftning. Av de 16 utkast som prövades av utskottet under 2020 innehöll 8 förslag om att kommissionen skulle ges befogenhet att anta delegerade akter eller genomförandeakter, dvs. komplettera eller göra tillägg till icke väsentliga delar av lagstiftningsakter.

Generellt kan konstateras att förordningar per definition är direkt tillämpliga i nationell lagstiftning och på så sätt verkar mer inskränkande på medlemsstaternas utrymme för nationella åtgärder jämfört med direktiv. Delegerade akter har även de en lagstiftningsfunktion, vilket innebär minskat utrymme för nationella åtgärder, men dessa akter granskas inte av de nationella parlamenten. I sammanhanget kan det noteras att hälften av utkasten, 8 av 16, som utskottet subsidiaritetsprövade under 2020 innehöll delegerade akter eller genomförandeakter, vilket är fler än 2019 då 3 av 7 utkast innehöll delegerade akter. Trots att det nationella handlingsutrymmet oundvikligen minskar över

tid till följd av att gemensamma EU-bestämmelser införs har utskottet gjort bedömningen att merparten av kommissionens utkast till lagstiftningsakter mellan 2009 och 2020 var förenliga med subsidiaritetsprincipen.

Utskottet ser som tidigare positivt på att kommissionen under de senaste åren har betonat behovet av att stärka tillämpningen och upprätthållandet av subsidiaritetsprincipen i EU:s beslutsfattande, liksom att kommissionen planerar att vidta åtgärder i detta syfte. Utskottet anser också likt tidigare att det återstår att se hur kommissionen kommer att arbeta för att stärka subsidiaritetsprincipens tillämpning och upprätthållande.

En kommentar till kommissionens motiveringar avseende subsidiaritetsprincipen

I samtliga utkast till lagstiftningsakter som utskottet subsidiaritetsprövat under 2020 finns en motivering i fråga om subsidiaritetsprincipen. I 7 av dessa utkast är kommissionens motivering mycket kortfattad och omfattar endast någon enstaka mening. I dessa fall kan kommissionens motivering rent principiellt bedömas som otillfredsställande. Av dessa 7 utkast med bristfällig motivering rör 4 åtgärder till följd av covid-19-pandemin och 3 Storbritanniens utträde ur EU. I övriga 9 utkast till lagstiftningsakter är kommissionens motiveringar något mer utvecklade.

Inget av de 16 utkasten till lagstiftningsakter underbyggs med en konsekvensbedömning. I de 7 utkast som antogs med anledning av pandemin hänvisar kommissionen till situationens brådskande karaktär som grund till att det inte gjorts någon konsekvensbedömning. För de 5 utkast som antogs mot bakgrund av Storbritanniens utträde anger kommissionen att en konsekvensbedömning inte är nödvändig på grund av den exceptionella situationen och den begränsade period under vilken Storbritanniens status ändras. För de 2 utkast som rör det gemensamma europeiska luftrummet hänvisar kommissionen till två konsekvensbedömningar som gjordes 2013. För utkastet som rör ett beslut om ett Europaår för järnvägen anger kommissionen att det inte krävs någon konsekvensbedömning eftersom målet med det föreslagna initiativet ligger inom ramen för befintliga unionsprogram och att förslaget inte skulle leda till att kommissionen antar några lagstiftningsakter. Vad gäller utkastet om behandling av personuppgifter och andra uppgifter för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn på nätet nämner kommissionen att ett kommande och relaterat lagförslag kommer att åtföljas av en konsekvensbedömning.

Utskottet har vid upprepade tillfällen påtalat vikten av att kommissionen, i egenskap av det organ som utreder och lägger fram förslag, lämnar fullgoda motiveringar i subsidiaritetsfrågan, liksom att avsaknaden av fullgoda motiveringar utgör en svaghet i unionens lagstiftningsarbete. Det är därmed angeläget att kommissionen fortsätter sitt arbete med att säkerställa att varje utkast till lagstiftningsakt åtföljs av en förbättrad motivering av hur initiativet svarar mot subsidiaritetsprincipen. Vidare understryker utskottet som tidigare

vikten av att kommissionen också underbygger sina motiveringar med konsekvensanalyser.

Kommentarer om i vilken utsträckning utskottet använder sig av Ipex (Interparliamentary EU information exchange) och kontakter med riksdagens representant vid EU:s institutioner eller om utskottet haft några kontakter med sina motsvarigheter i andra nationella parlament för inhämtande och utlämnande av information

Ipex används av utskottets kansli i samband med vissa mer komplexa subsidiaritetsprövningar för att få en överblick av ärendegången i andra nationella parlament, främst i fråga om vilka parlament som genomför en prövning samt var i prövningen de befinner sig. Under 2020 var nyttan av Ipex begränsad eftersom de subsidiaritetsprövningar som utskottet genomförde var relativt okomplicerade. Utskottet anser vidare att den information som finns att tillgå i Ipex i regel är begränsad eftersom alla nationella parlament har samma tidsram för sina subsidiaritetsprövningar. Det bör i sammanhanget noteras att kommissionen under 2020 föreskrev undantag från tidsfristen för subsidiaritetsprövning på åtta veckor för de flesta av utkasten som utskottet behandlade under året. Därmed var tidsramen snävare än vanligt, vilket ytterligare försvårade möjligheten att ta del av andra nationella parlaments synpunkter i fråga om subsidiaritetsprincipen. Utskottet anser likt tidigare att det torde finnas förbättringspotential för Ipex användbarhet, såsom i fråga om en mer konsekvent tillämpning av vilken information som läggs in i systemet, i vilket skede samt på vilket språk för att öka dess användbarhet i kansliets handläggning av subsidiaritetsärendena.

Vidare har utskottets kansli löpande kontakt med riksdagens representant vid EU:s institutioner. Kansliet har haft möjlighet att peka ut ett begränsat antal frågor som riksdagens representant sedan har bevakat för utskottets räkning på en övergripande nivå. Eftersom förslagen som subsidiaritetsprövades under 2020 inte bedömdes vara kontroversiella ur ett subsidiaritetsperspektiv var det varken nödvändigt att hämta in information eller lämna information till riksdagens representant. Frågan om kompletterande informationsutbyte med andra nationella parlament var följaktligen inte heller aktuell under 2020. Vidare anser utskottet, liksom i tidigare yttranden till konstitutionsutskottet, att kontakten med riksdagens representant fungerar mycket väl.

Kommentarer till hur covid-19-pandemin har påverkat utskottets möjlighet att genomföra subsidiaritetsprövningarna vid undantag från åttaveckorsfristen

Av de utkast till lagstiftningsakter som utskottet subsidiaritetsprövade under 2020 föreskrev kommissionen undantag från åttaveckorsfristen för en majoritet av utkasten (9 av 16 stycken). Av dessa 9 utkast där undantag

föreskrevs rörde 5 covid-19-pandemin, och för 4 av utkasterna föreskrevs undantag med anledning av Storbritanniens stundande utträde.

För utskottets del innebär subsidiaritetsprövningar av förslag som hanteras skyndsamt av EU-institutionerna en viss utmaning eftersom det ställer krav på en skyndsamt hantering även av utskottet, vilket kan innebära att utskottet måste frångå ordinarie beredningsprocess. Undantaget från åttaveckorsfristen möjliggjorde dessutom för EU-institutionerna att fatta beslut om en lagstiftningsakt innan de nationella parlamenten hade hunnit göra sina subsidiaritetsprövningar. I sammanhanget kan det konstateras att utskottet under 2020 subsidiaritetsprövade alla 9 utkast som hanterades skyndsamt av unionen innan en överenskommelse hade nåtts och antagits i EU-institutionerna.

Utskottets möjlighet att hantera dessa subsidiaritetsprövningar trots de korta ledtiderna berodde bl.a. på utskottets bedömning av dessa utkast som relativt okomplicerade. För flertalet utkast var regeringens bedömning av subsidiaritetsprincipens tillämpning inte tillgänglig vid prövningstillfället i utskottet. Eftersom utkasterna i fråga ansågs som relativt okontroversiella var dock utskottets uppfattning att regeringens bedömning inte behövde hämtas in. Om utskottet hade bedömt annorlunda och beslutat att begära in regeringens ståndpunkt hade detta sannolikt påverkat utskottets möjlighet att subsidiaritetspröva utkasterna före överenskommelse och antagande av rättsakterna i EU-institutionerna. Därutöver kan tilläggas att möjligheten att sammankalla till digitala utskottssammanträden möjligtvis underlättade att skyndsamt sammankalla utskottet för en snabb hantering av de mer brådskande subsidiaritetsärendena.

Kommentarer i övrigt om hur utskottet anser att subsidiaritetsprövningarna fungerar och eventuella förslag till eller önskemål om förbättringar

Trafikutskottets subsidiaritetsprövningar görs vanligtvis vid ett eller två beredningstillfällen. Under 2020 fattade utskottet beslut vid första beredningstillfället vid samtliga subsidiaritetsprövningar, vilket hade att göra med ärendenas okomplicerade och, i vissa fall, brådskande karaktär. Inför varje subsidiaritetsprövning upprättade kansliet i sedvanlig ordning en föredragningspromemoria som innehöll information om förslagets tidsfrist, bakgrund och innehåll, kommissionens motivering och, om den fanns tillgänglig, regeringens bedömning av subsidiaritetsprincipens tillämpning.

Regeringens bedömning av subsidiaritetsprincipens tillämpning är viktig för utskottet, inte minst vid mer komplexa subsidiaritetsärenden. Under 2020 fanns regeringens bedömning av subsidiaritetsprincipens tillämpning tillgänglig när utskottet fattade beslut i 3 subsidiaritetsprövningar av totalt 16, vilket kan jämföras med föregående år när den fanns tillgänglig vid 4 av 7 prövningstillfällen. Vid dessa 3 subsidiaritetsprövningar inkom regeringen med en faktagrupp i ett tidigt skede av beredningen. I övriga fall ansåg

utskottet, som nämnt, att det inte fanns någon anledning att begära in regeringens bedömning av subsidiaritetsprincipens tillämplighet.

Utskottet anser likt tidigare att tiden för subsidiaritetsprövningar ibland upplevs som knapp och att de korta ledtiderna ställer krav på god framförhållning i fråga om planering. Detta visade sig inte minst under 2020 då flera utkast som rörde pandemin och Storbritanniens utträde ur EU behandlades skyndsamt. I sammanhanget anser utskottet att undantag från åttaveckorsfristen kan anses vara något problematiskt eftersom mycket av den information som bör bearbetas inför en subsidiaritetsprövning varken fanns tillgänglig inför eller vid prövningstillfällena. Som nämnt fanns regeringens bedömning av subsidiaritetsprincipens tillämpning tillgänglig endast vid 3 prövotillfällen. Dessutom var kommissionens motivering i fråga om subsidiaritetsprincipen mycket kortfattad och därmed bristfällig, i synnerhet för de utkast som omfattades av undantag från åttaveckorsfristen.

Bristen på denna information hade kunnat innebära praktiska problem för utskottet att hinna fördjupa sig i de enskilda ärendena inom de givna tidsramarna. Som tidigare nämnts bedömde utskottet dock utkasten som okontroversiella under 2020, inklusive de utkast där undantag från tidsfristen föreskrevs. Om utskottet hade hanterat utkast till lagstiftningsakter av en mer komplicerad karaktär hade det blivit svårare för utskottet att göra en korrekt bedömning baserat på den begränsade information som fanns att tillgå. Om utskottet dessutom hade ansett att ett utkast stred mot subsidiaritetsprincipen, hade undantaget från åttaveckorsfristen inneburit en risk för att ett beslut om samma lagstiftningsakt redan hade antagits av EU-institutionerna innan riksdagen hunnit lämna ett motiverat yttrande i frågan. Detta hade i sin tur försvårat för en god parlamentarisk förankring och upprätthållandet av subsidiariteten.

Covid-19-pandemin samt Storbritanniens utträde ur EU kan dock beskrivas som exceptionella situationer och omständigheter, vilket motiverar kommissionens beslut att föreskriva undantag från tidsfristen på åtta veckor. Med hänvisning till det ovannämnda anser utskottet att det är viktigt att denna typ av undantag inte blir en norm i fortsättningen för utkast till lagstiftningsakter som inte kan anses omfattas av förmildrande omständigheter. Därtill understryker utskottet behovet av att få ta del av tidiga ståndpunkter från regeringens sida i fråga om subsidiaritetsprincipens tillämpning för att underlätta prövningarna.

Stockholm den 28 oktober 2021

På trafikutskottets vägnar

Jens Holm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jens Holm (V), Magnus Jacobsson (KD), Teres Lindberg (S), Denis Begic (S), Maria Stockhaus (M), Jasenko Omanovic (S), Sten Bergheden (M), Jimmy Ståhl (SD), Anders Hansson (M), Thomas Morell (SD), Johan Büser (S), Elin Gustafsson (S), Helena Gellerman (L), Patrik Jönsson (SD), Emma Berginger (MP) och Mikael Larsson (C).